Finanční analytický úřad

Nová regulace AML v roce 2026

10. 11. 2026

JUDr. Ing. Magdaléna Plevová

Obsah

- Evropský AML balíček a co přináší AMLR, AMLD6 a AMLAR
- Změny vnitrostátní právní úpravy AML/CFT
- Nový evropský orgán AMLA
- AMLA - nové ITS, RTS, guidelines
- Veřejné konzultace
- Customer Due Diligence v praxi podle AMLR
- Vybrané okruhy AML nařízení

Evropský AML balíček a co přináší AMLR, AMLD6 a AMLAR

Pár slov k AML balíčku

Proč?

- Nespokojenost EK s implementací 4. a 5. AMLD v členských státech
- AML skandály v některých evropských bankách
- Nedostatečná koordinace a spolupráce finančních zpravodajských jednotek

Jak?

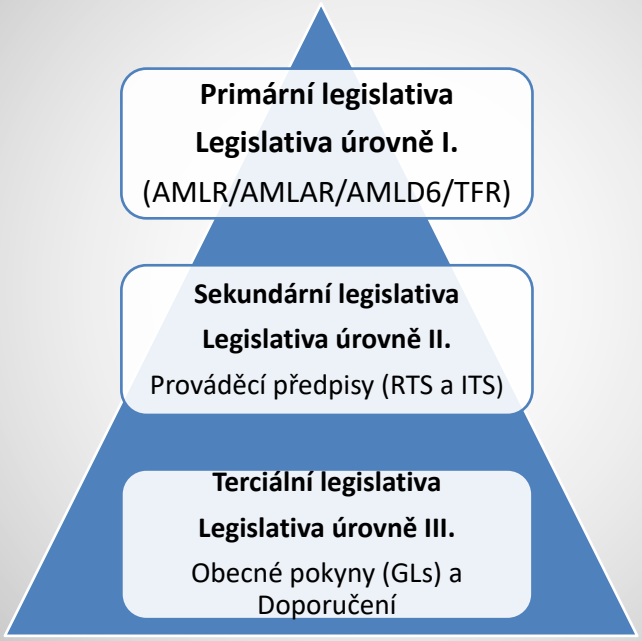
Komplexní balíček zaměřený na posílení právního rámce EU v oblasti AML/CFT včetně zřízení Orgánu pro boj proti praní peněz a financování terorismu

- Harmonizace pravidel napříč EU
- Posílení spolupráce a koordinace

Kdy?

- **AMLR, AMLD6, AMLAR:** platnost **14. 6. 2024**, účinnost **10. 7. 2027**
- **TFR:** platnost: **29. 6. 2023,** účinnost: **30. 12. 2024**

AML balíček

AML balíček – Legislativa úrovně I.

Zkratka	Název
AMLR	**Nařízení** Evropského parlamentu a Rady (EU) **2024/1624** ze dne 31. května 2024, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu
AMLAR	**Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1620 ze dne 31. května 2024, kterým se zřizuje Úřad pro boj proti praní peněz a financování terorismu a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010**
AMLD6	**Směrnice** EP a Rady (EU) **2024/1640** ze dne 31. května 2024, o mechanismech, které mají členské státy zavést pro předcházení zneužívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně směrnice (EU) 2015/849 a směrnice (EU) 2019/1937
TFR	**Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023, o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849**

AML balíček – Legislativa úrovně II. (AMLR)

Typ	Článek	Oblast úpravy
RTS	**16(4) a 17(3)**	**Celoskupinové požadavky a doplňková opatření pro pobočky a dceřiné společnosti ve třetích zemích**
RTS	**19(9)**	**Kritéria pro identifikaci obchodních vztahů, příležitostných a souvisejících transakcí a nižších prahových hodnot**
RTS	**28(1)**	**Hloubková kontrola klienta**
ITS	**69(3)**	**Formát pro hlášení podezření a poskytování záznamů o transakcích**

AML balíček – Legislativa úrovně III. (AMLR)

Typ	Článek	Oblast úpravy
GL	**10(4)**	**Hodnocení rizik v rámci celého podniku**
GL	**26(5)**	**Průběžný monitoring obchodního vztahu**
GL	9(4)	Rozsah vnitřních strategií, postupů a kontrol
GL	18(8)	Externí zajišťování činností
GL	42(2	Zvláštní ustanovení týkající se politicky exponovaných osob
GL	50	Spoléhání se na jiné povinné osoby

Co přináší AMLR

- **Přímá použitelnost nařízení**
- Nový nástroj, který je součástí komplexního balíčku zaměřeného na posílení právního rámce upravujícího požadavky v oblasti AML/CFT
- Převzetí požadavků z AMLD4 a AMLD5 a úprava dalších
- Adresátem primárně povinné osoby

Co přináší AMLAR

- **Přímá použitelnost nařízení**
- Vznik nové evropské agentury - **orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA)**
- Adresátem primárně AMLA a orgány dozoru

Co přináší AMLD6

- **Nepřímá účinnost směrnice – implementace do vnitrostátních právních řádů**
- Převzetí některých pravidel z AMLD4 a AMLD5 a přidání dalších opatření
- Adresátem členské státy EU

Změny vnitrostátní právní úpravy AML/CFT

Stávající právní úprava (zákony)

Zákon č.	Název	Zrušení
253/2008 Sb.	**o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon)**	**Ano**
37/2021 Sb.	o evidenci skutečných majitelů	Ne
254/2004 Sb.	**o omezení plateb v hotovosti**	**Ano**
300/2016 Sb.	**o centrální evidenci účtů**	**Ano**
69/2006 Sb.	o provádění mezinárodních sankcí	Ne

Stávající právní úprava (vyhlášky)

Vyhláška č.	Název	Zrušení
67/2018 Sb.	**vyhláška o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML vyhláška)**	**Ano**
420/2024 Sb.	**o formátu a struktuře podání Finančnímu analytickému úřadu obsahujícího informace o kontaktní osobě**	**Ano**
33/2025 Sb.	**o formátu a struktuře žádosti o povolení k poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem**	**Ano**

Budoucí právní úprava

Zákon č.	Název
?	**o ekonomické ochraně státu („ZEOS“)**
?	**o Finančním analytickém úřadu („ZFAÚ“)**
?	**Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím ZEOS a ZFAÚ**
37/2021 Sb.	o evidenci skutečných majitelů
69/2006 Sb.	o provádění mezinárodních sankcí
1/2023 Sb.	o provádění mezinárodních sankcí
?	**Vyhlášky**
	Opatření obecné povahy

Opatření obecné povahy (OOP)

OOP = zvláštní typ správního aktu, mezi právním předpisem (je obecný) a individuálním rozhodnutím (týká se konkrétní osoby).

- Obecně závazné
- Širší, obecně vymezený okruh adresátů - povinné osoby
- Pravomoc k vydání v ZFAU a ZEOS (implementace) - předvídané případy pro stanovení příslušné povinnosti OOP
- OOP vydané Finanční zpravodajskou jednotkou nebo orgánem dozoru
- OOP nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce orgánu, který jej vydal; vyvěšeno zůstává po dobu jeho platnosti.

Opatření obecné povahy (OOP) vydané FIU

- **§ 61 ZFAU**

FIU může uložit společně více povinným osobám povinnost poskytovat dodatečné údaje nebo plnit jiné informační povinnosti nad rámec požadavků stanovených ZEOS

- **§ 162 ZEOS - Oznámení platby nebo vkladu**

Lhůtu pro oznámení platby nebo vkladu podle čl. 80(4) AMLR stanoví Finanční zpravodajská jednotka OOP.

- **§ 238 ZEOS - Oznámení transakce zahrnující prodej zboží vysoké hodnoty**

Lhůtu pro oznámení transakce zahrnující prodej zboží vysoké hodnoty podle čl. 74(3) AMLR stanoví Finanční zpravodajská jednotka OOP.

Opatření obecné povahy (OOP) vydané orgánem dozoru

- **§ 65 ZEOS - Udělení výjimky ze zpracování posouzení rizik**

Orgán dozoru může udělit výjimku podle čl. 10(3)3 AMLR.

- **§ 66 ZEOS - Výkaz**

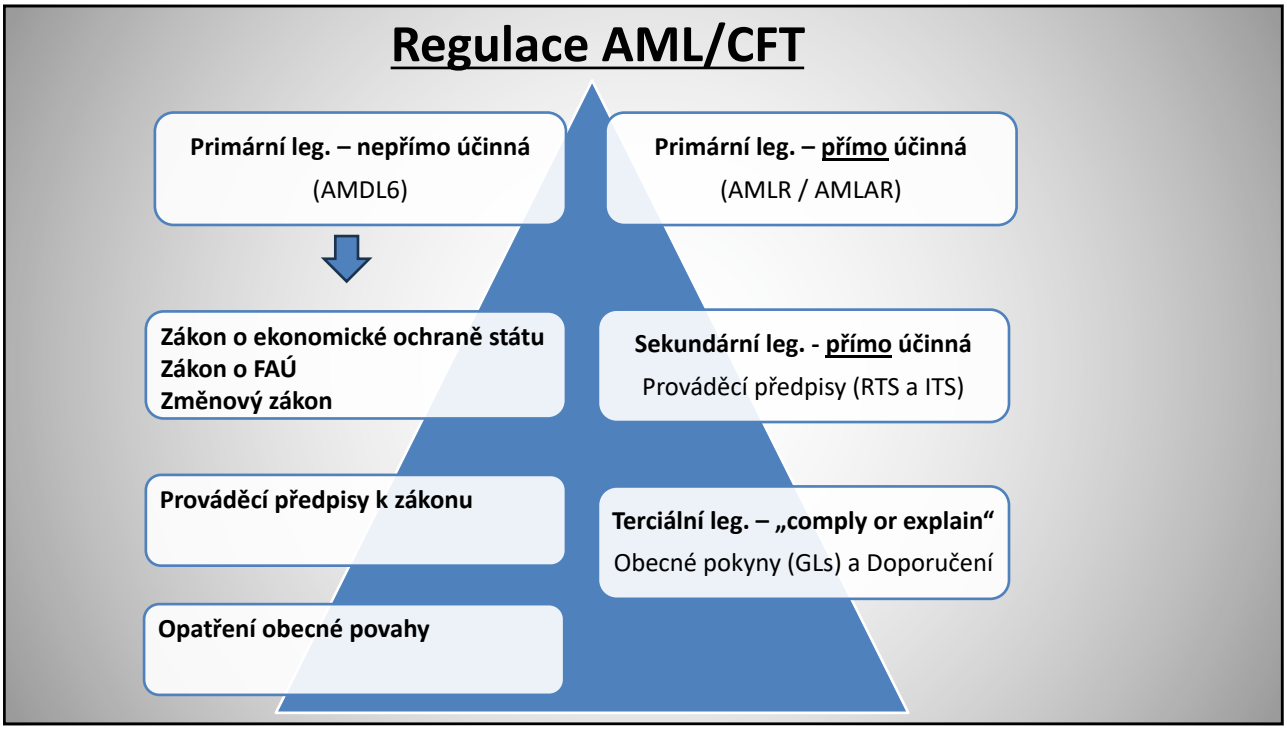
Orgán dozoru může opatřením obecné povahy za účelem posouzení rizik v daném sektoru stanovit pro konkrétní druh nebo typ povinné osoby povinnost podat nezbytné informace (výkaz).

OOP stanoví obsah, formát, strukturu a způsob předkládání výkazů pro jednotlivé druhy a typy povinných osob.

- **§ 239 ZEOS - Schválení externího zajišťování činnosti**

ČNB může opatřením obecné povahy pro vymezený okruh subjektů kolektivního investování schválit externí zajišťování činností uvedených v čl. 18(3) písm. c) až e) podle čl. 18(7) AMLR. Povinnost uvědomit ČNB před zahájením externího zajišťovaní činností podle čl. 18(7) tohoto nařízení tím není dotčena.

Regulace AML/CFT

Prameny práva AML/CFT – povinné osoby

Předpis č. / zkratka	Název předpisu
2024/1624 AMLR	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu
RTS a ITS	Prováděcí předpisy k AMLR
GL	Obecné pokyny k AMLR
?	Zákon o ekonomické ochraně státu (ZEOS)
?	Zákon o Finančním analytickém úřadu (ZFAU)
	Prováděcí předpisy a opatření obecné povahy k ZEOS a ZFAU

Nový evropský orgán AMLA

AMLA

- **AMLA =** *Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism*
- **Decentralizovaný unijní Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu**
- Sídlo v Německu ve Frankfurtu nad Mohanem
- Zahájil činnost v roce 2025 a **plně funkční v roce 2028**
- Odpovídá za **účinné** a **jednotné fungování** systému **dohledu** v oblasti AML/CFT
- Webové stránky AMLA: **https://www.amla.europa.eu/index_en**

AMLA

AMLA má **právní subjektivitu**

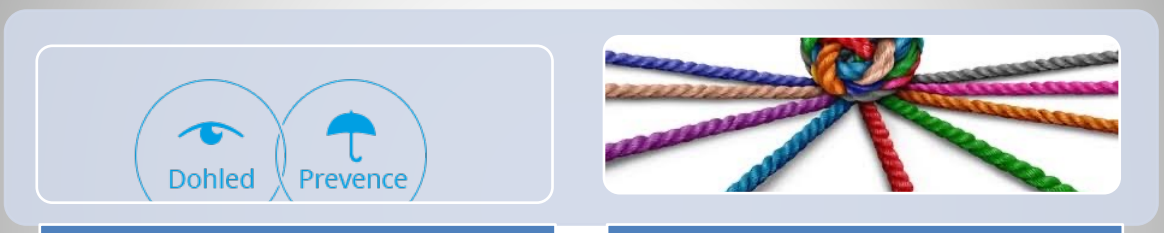
AMLA **zastupuje** jeho **předseda** – nyní *Bruna Szego*

V každém členském státě má AMLA nejširší způsobilosti k právům a právním úkonům přiznané právnickým osobám vnitrostátním právem.

Může mimo jiné nabývat a zcizovat movitý a nemovitý majetek a vystupovat před soudem.

Pilíře AMLA

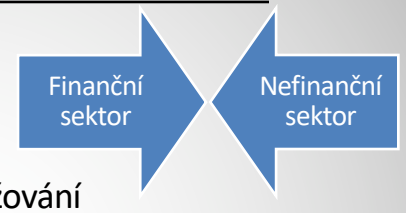
Dohledová činnost

Koordinace a spolupráce finančních zpravodajských jednotek

Struktura AMLA

1. **Předseda AMLA**
2. **Generální rada**
   – ve formátu dohledu
   – ve formátu FIUs
3. **Výkonná rada**
4. **Výkonný ředitel**
5. **Správní revizní komise**

Úloha AMLA v dohledové činnosti

- Vytvářet společný dohledový systém
- Prosazovat vysoké standardy dohledu a sbližování
- Usnadňovat fungování kolegií dohledu
- Provádět pravidelná hodnocení orgánů dozoru (patřičné zdroje a pravomoci)
- Usnadňovat výměnu „dobré praxe“ mezi dozorovými orgány
- Vyšetřovat případy možného porušení nebo neuplatnění práva EU orgány dozoru
- Aj.

Úloha AMLA v koordinaci a spolupráci FIUs

- Vedení a správa FIU.net sítě
- Mechanismus pro společné analýzy
- Poskytuje pomoc např. mediace
- Provádí vzájemná hodnocení činností FIUs
- Usnadňovat výměnu „dobré praxe“ mezi FIUs
- Aj.

AMLA vydal

„Single Programming Document 2026-2028“

https://www.amla.europa.eu/document/download/27549516-d110-4e91-b1ed-d3552b8f9661_en?filename=AMLA%20SPD%202026-2028.pdf

Klíčové strategické cíle AMLA na roky 2026 - 2028

1. pilíř

- Dokončení jednotného souboru pravidel

2. pilíř

- Sbližování dohledu

3. pilíř

- Příprava na přímý dohled

AMLA – milníky

Vydání RTS a obecných pokynů	Výběr SOEs	Vydání RTS a obecných pokynů	Dosažení personálních kapacit AMLA	Zahájení přímého dohledu
10.7.2026	*2027*	*10.7.2027*	*Konec 2027*	*1.1.2028*

Centrální databáze AML/CFT

- Čl. 11 AMLAR
- AMLA zřídí centrální databázi AML/CFT a průběžně ji aktualizuje
- Povinně reportované údaje
- AMLA může požádat národní orgány dohledu o poskytnutí dalších informací
- Národní orgány dohledu poskytnuté informace aktualizují, jakmile je to nezbytné nebo na žádost AMLA
- RTS

AMLA - nové ITS, RTS, guidelines

RTS Kritéria pro identifikaci obchodních vztahů, příležitostných a souvisejících transakcí a nižších prahových hodnot

Čl. 19(9) AMLR - **Do 10.7.2026**

RTS stanoví:

a) Povinné osoby, odvětví nebo transakce spojené s vyšším rizikem ML/TF, na něž se použijí nižší hodnoty (tj. neuplatní se hranice pro příležitostné transakce ve výši 10 tis. EUR)
b) Související hodnoty příležitostných transakcí
c) Kritéria pro identifikaci souvisejících transakcí
d) Kritéria, která je třeba vzít v úvahu při identifikaci
   - Příležitostných transakcí
   - Obchodních vztahů

RTS informace nezbytné pro výkon hloubkové kontroly klienta

Čl. 28(1) AMLR - **Do 10.7.2026**

RTS upravuje:

a) Informace, který mají být shromažďovány při CDD, SDD a EDD
b) Použití opatření SDD
c) Spolehlivé a nezávislé zdroje informací při ověření identif. údajů
d) Atributy el. identifikace klienta

ITS Formát pro hlášení podezření a poskytování záznamů

Čl. 69(3) AMLR - **Do 10.7.2026**

ITS stanoví:

- Obecné požadavky na formát a rozsah
- **Formát** zahrnuje obsah, tj. jednotlivé datové položky, a technické požadavky (atributy a hodnoty). Netýká se technického jazyka a formátu souboru.
- **Rozsah** dle druhu povinné osoby a druhu podezření - odpovídající datové položky (povinné vždy, povinné pokud jsou k dispozici, nepovinné).

  Rozsah datových položek také závisí na odpovědi (zda na ní navazují další datové položky) a na požadavcích finanční zpravodajské jednotky

GL Hodnocení rizik v rámci celého podniku

Čl. 10(4) AMLR - **Do 10.7.2026**

- Čl. 10 *„Business wide risk assessment (BWRA)“* navazuje na čl. 8 4AMLD a je rozšířen o rizika spojená s cílenými finančními sankcemi a jejich obcházením. Dále rozšíření dopadu na nové povinné osoby.

GL stanovují:

- Princip proporcionality
- Minimální požadavky na obsah hodnocení rizik
- Dodatečné zdroje informací, které je třeba vzít v úvahu

Veřejné konzultace

Veřejné konzultace

Proč?

V rámci procesu vypracovávání návrhů RTS, ITS, GL a doporučení by měl AMLA zpravidla vést otevřené veřejné konzultace.

Cíl?

Analyzovat náklady a přínosy nových opatření a požadavků, které tato opatření zavádějí.

Zajistit, aby všechny zúčastněné strany a další subjekty, jejichž oblast působnosti by mohla být dotčena, měly možnost poskytnout své podněty a poradenství.

Zajistit náležité zapojení občanské společnosti a aktivní získávání jejích názorů během procesu tvorby politik.

Veřejné konzultace

Upraveny v:

- čl. 49 AMLAR - Regulační technické normy
- čl. 54 AMLAR - Obecné pokyny a doporučení

AMLA zveřejní otevření veřejné konzultace na svých stránkách s uvedením období jejího trvání – zpravidla 3 měsíce.

Materiál obsahuje i konkrétní otázky.

Příklad průběhu veřejné konzultace

Např. **Veřejná konzultace k RTS 19(9) AMLR týkající se obchodního vztahu, příležitostné transakce a souvisejících transakcí.**

- Materiál obsahoval 8 otázek ve vztahu k identifikaci obchodního vztahu, souvisejících transakcí a potencionálního zavedení dodatečné nízké hranice pro některé sektory nebo transakce.
- Veřejná konzultace přinesla 209 odpovědí.
- Silný konsensus 97% na nesnižování hranice pro sektory nebo transakce
- AMLA realizoval také veřejná slyšení - kolem 1600 osob z většiny členských států.
- Vytvořena poradní skupina z expertů (AT, NL, DE, HU, MT, CZ) ve vztahu k realitnímu sektoru a právnickým profesím – stanovení, zda při poskytování služeb těmito povinnými osobami jde o obchodní vztah či příležitostnou transakci.

Příklad: Veřejná konzultace k RTS 19(9) AMLR týkající se obchodního vztahu, příležitostné transakce a souvisejících transakcí.

- Výsledek: potřeba upřesnit některá ustanovení RTS, požadavek na uvedení příkladů a také specifických pokynů pro konkrétní sektory.
- Řešení k požadavku na uvedení příkladů a specifických pokynů pro konkrétní sektor ⟶ AMLA připraví k RTS tzv. **„explainers“,** které doplní RTS a budou zaměřeny na požadované specifické příklady pro sektory a jak aplikovat regulatorní požadavky. **Explainers:**
  - nejsou právně závazné
  - instrument pro komunikaci
  - rozlišují diverzity mezi povinnými osobami
  - příprava ve stejné době, kdy bude EK projednávat RTS.

Customer Due Diligence v praxi podle AMLR

Customer Due Dilligence

= Hloubková kontrola klienta (zahrnuje identifikaci a kontrolu)

- Požadavky na hloubkovou kontrolu klienta jsou zásadní pro zajištění toho, aby povinné osoby identifikovaly, ověřovaly a monitorovaly své obchodní vztahy se svými klienty s ohledem na rizika praní peněz a financování terorismu, která představují.
- Nezbytné, aby povinné osoby uplatňovaly opatření na hloubkovou kontrolu klienta způsobem založeným na posouzení rizik.
- **Hloubková kontrola klienta (CDD)** – změní se současné procesy CDD s ohledem na nově vznikající očekávání EU: zdroje dat, zpracování výjimek, frekvence pravidelného přezkumu, aj.

Hloubková kontrola klienta a legislativa úrovně 1

- **Kapitola III AMLR (čl. 19 až čl. 50)**
- Obsahuje 6 oddílů

Oddíl 1 - **Obecná ustanovení**

Oddíl 2 - **Politika vůči třetím zemím a hrozby praní peněz a financování terorismu ze zemí mimo Unii**

Oddíl 3 - **Zjednodušená hloubková kontrola**

Oddíl 4 - **Zesílená hloubková kontrola**

Oddíl 5 - **Zvláštní ustanovení o hloubkové kontrole klienta**

Oddíl 6 - **Spoléhání se na hloubkovou kontrolu klienta provedenou jinými povinnými osobami**

Hloubková kontrola klienta a legislativa úrovně 2 a 3

Prováděcí předpisy (RTS) a obecné pokyny (GL) v rámci kapitoly III AMLR:

- Čl. 19(9): **RTS Kritéria pro stanovení obchodních vztahů, příležitostných a propojených transakcí a nižší prahové hodnoty**
- Čl. 26(5): **GL Průběžné sledování obchodních vztahů**
- Čl. 28(1): **RTS Customer Due Diligence**
- Čl. 42(2): **GL PEP – identifikace osob blízkých, rizika spojená s konkrétní kategorií PEP, jejich rodinných příslušníků nebo blízkých osob.**
- Čl. 50: **GL Spoléhání se na jiné povinné osoby**

Hloubková kontrola klienta a legislativa úrovně 2 a 3

Prováděcí předpisy (RTS) a obecné pokyny (GL) v rámci kapitoly III AMLR:

- Čl. 19(9): **RTS Kritéria pro stanovení obchodních vztahů, příležitostných a propojených transakcí a nižší prahové hodnoty**
- Čl. 26(5): **GL Průběžné sledování obchodních vztahů**
- Čl. 28(1): **RTS Customer Due Diligence**
- Čl. 42(2): **GL PEP – identifikace osob blízkých, rizika spojená s konkrétní kategorií PEP, jejich rodinných příslušníků nebo blízkých osob.**
- Čl. 50: **GL Spoléhání se na jiné povinné osoby**

Vybrané okruhy AML nařízení

<u>Přístup k hodnocení rizik</u> (čl. 10 AMLR)

- **Všechny povinné osoby musí mít písemné hodnocení rizik**

  Výjimka: osvobození určitých povinných osob od nutnosti provádět posouzení rizik, pokud je rizikům spojeným se sektorem, ve kterém daná osoba působí, dobře porozuměno.

  (netýká se úvěrových a finančních institucí a služeb crowdfundingu)

- Povinné osoby identifikují **inherentní rizika ML/TF** a **rizika neuplatňování cílených finančních sankcí** nebo **vyhýbání se těmto sankcím**, se kterými se v důsledku své činnosti setkávají

Jednotný a účinný přístup k identifikaci rizik

Obecné pokyny AMLA

1. Hodnocení rizik

✓ minimální požadavky na obsah posouzení rizik

✓ zdroje informací, které je třeba zohlednit

(např. NRA, SNRA, zprávy FATF, informace o typologiích, nově vznikajících rizicích a trestné činnosti)

2. **Hodnocení úrovně rizik spojených s konkrétní kategorií PEP, jejich rodinných příslušníků nebo osob blízkých.**

Uchovávání záznamů (čl. 77 AMLR)

- **AMLR stanoví 5 let** počínaje datem ukončení obchodního vztahu nebo datem provedení příležitostné transakce, nebo datem odmítnutí navázat obchodní vztah nebo provést příležitostnou transakci.

- Povinné osoby zajistí, aby dokumenty, informace a záznamy uchovávané podle tohoto článku nebyly upravovány.

Závěr

Očekávání od finančního sektoru

1. **Plná aplikace nového AMLR a prováděcích předpisů**
   - požadavky CDD, reporting STRs, aj.
2. **Proaktivní upgrade systémů**
   - přechod k aktivnímu řízení rizik založenému na technologiích
3. **Zlepšení kontrol v rámci celé skupiny**
   - zajištění konsolidovaného pohledu na rizika napříč skupinou (zejména u přeshraničních transakcí a operací ve třetích zemích)
4. **Připravenost na přímý dohled**
   - „vybrané povinné osoby“ (vysoce rizikové, přeshraniční) podléhající přímému dohledu AMLA, očekává se jejich zapojení do metodiky dohledu AMLA

Očekávané výzvy a potencionální problémy

1. **Masivní regulace – zesílená potřeba edukace, zajištění právní jistoty**
2. **Vysoké požadavky na zdroje – lidské, technologické, finanční**
3. **Požadavky na nefinanční sektor**
4. **Výklad evropského práva**
5. **Spolupráce a koordinace na národní a evropské úrovni**
6. **Efektivita**

Finanční analytický úřad

Děkuji za pozornost

email: magdalena.plevova@fau.mfcr.cz

